ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2001

Vyhlásené: 07.06.2001 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

209

ZÁKON

z 18. mája 2001,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení zákona č. 519/1991 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 54/1996 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 5 sa dopĺňa odsekmi 4 a 5, ktoré znejú:

„(4) Príslušný odborový orgán je povinný oboznámiť zamestnancov s obsahom kolektívnej zmluvy najneskôr do 15 dní od jej uzavretia.

(5) Zmluvné strany (§ 2 ods. 2) sú povinné uchovávať kolektívnu zmluvu a rozhodnutie rozhodcu, ktoré sa jej týka, najmenej päť rokov od skončenia obdobia, na ktoré bola kolektívna zmluva uzavretá.“.

2. § 9 vrátane nadpisu znie:

„§ 9
Ukladanie kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa a rozhodnutí rozhodcov, ktoré sa ich týkajú

(1) Kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa a rozhodnutie rozhodcu, ktoré sa jej týka, je zmluvná strana na strane zamestnávateľov povinná odovzdať na uloženie ministerstvu do 15 dní odo dňa podpísania kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa alebo do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia rozhodcu zmluvným stranám. Rovnako sa postupuje pri zmene kolektívnej zmluvy.

(2) Uloženie kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa, ktorá je uzavretá podľa § 4 ods. 1, sa oznamuje v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. O oznámenie v Zbierke zákonov Slovenskej republiky požiada ministerstvo.

(3) Ministerstvo je povinné na žiadosť a za ustanovený poplatok[4a]) poskytnúť žiadateľovi rovnopis kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa.“.

3. Za § 10 sa vkladá § 10a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 10a
Výber sprostredkovateľov a rozhodcov a overovanie ich odbornej spôsobilosti

(1) Ministerstvo vyberá sprostredkovateľov a rozhodcov na základe žiadosti občana Slovenskej republiky (ďalej len „občan“) alebo na návrh štátnych orgánov, vedeckých inštitúcií, vysokých škôl, zástupcov zamestnávateľov a zástupcov odborových orgánov.

(2) Sprostredkovateľom alebo rozhodcom môže byť občan, ktorý

a) má spôsobilosť na právne úkony v celom rozsahu,

b) má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,

c) je bezúhonný,

d) má skončené vysokoškolské vzdelanie,

e) je odborne spôsobilý.

(3) Bezúhonný občan na účely tohto zákona je občan, ktorý nebol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin. Občan preukazuje svoju bezúhonnosť výpisom z registra trestov[4b]) nie starším ako tri mesiace.

(4) Odborne spôsobilý občan na účely tohto zákona je občan, ktorý má odborné vedomosti najmä z pracovnoprávnej oblasti a sociálnej oblasti a má schopnosti, ktoré sú nevyhnutné na vykonávanie sprostredkovateľskej činnosti a rozhodcovskej činnosti.

(5) Termín výberu sprostredkovateľov a rozhodcov a overenia ich odbornej spôsobilosti oznamuje ministerstvo v dennej tlači najmenej štyri týždne pred ich začatím.

(6) Ministerstvo overuje odbornú spôsobilosť sprostredkovateľov a rozhodcov vždy po uplynutí troch rokov a o výsledku overenia odbornej spôsobilosti vyhotoví záznam.

(7) Overovanie odbornej spôsobilosti sprostredkovateľov a rozhodcov uskutočňuje výberová komisia, ktorú vymenúva a odvoláva minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Členmi výberovej komisie sú zástupcovia štátu, zástupca zamestnancov a zástupca zamestnávateľov.

(8) Ministerstvo zapíše sprostredkovateľa do zoznamu sprostredkovateľov a rozhodcu do zoznamu rozhodcov na obdobie troch rokov; o vykonaní zápisu vydá sprostredkovateľovi a rozhodcovi písomné potvrdenie, ktoré ich oprávňuje riešiť kolektívne spory.

(9) Zoznam sprostredkovateľov a zoznam rozhodcov obsahujú meno a priezvisko sprostredkovateľa alebo rozhodcu, miesto trvalého pobytu, pracovné zaradenie a odborné zameranie.

(10) Zoznam sprostredkovateľov a zoznam rozhodcov zverejní ministerstvo v dennej tlači a zašle ho na vedomie reprezentatívnym združeniam zamestnávateľov a reprezentatívnym združeniam odborových zväzov.[4c])

(11) Ministerstvo vyčiarkne sprostredkovateľa alebo rozhodcu zo zoznamu sprostredkovateľov alebo zo zoznamu rozhodcov, ak sprostredkovateľ alebo rozhodca

a) prestal spĺňať podmienky ustanovené v odseku 2,

b) o to sám požiada,

c) zomrie alebo je vyhlásený za mŕtveho alebo

d) bez vážneho dôvodu odmietne vykonať sprostredkovateľskú činnosť alebo rozhodcovskú činnosť.

(12) Ministerstvo písomne oznámi sprostredkovateľovi alebo rozhodcovi jeho vyčiarknutie zo zoznamu sprostredkovateľov alebo zo zoznamu rozhodcov, ako aj reprezentatívnym združeniam zamestnávateľov a reprezentatívnym združeniam odborových zväzov.[4c])

(13) Sprostredkovateľ alebo rozhodca určený ministerstvom v konkrétnom spore môže do siedmich dní odo dňa určenia oznámiť, že je predpojatý; ministerstvo určí bez zbytočného odkladu iného sprostredkovateľa alebo rozhodcu.

(14) Činnosť sprostredkovateľa alebo rozhodcu je nezastupiteľná.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 4b a 4c znejú:

„4b) Zákon č. 311/1999 Z. z. o registri trestov.

4c) § 2 zákona č. 106/1999 Z. z. o hospodárskom a sociálnom partnerstve (zákon o tripartite).“.

4. § 11 znie:

„§ 11

(1) Na riešenie kolektívneho sporu podľa § 10 sa môžu zmluvné strany dohodnúť na osobe sprostredkovateľa.

(2) Ak sa zmluvné strany na osobe sprostredkovateľa nedohodnú, určí ho na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán ministerstvo zo zoznamu sprostredkovateľov vedeného na ministerstve. V spore o uzavretie kolektívnej zmluvy sa môže žiadosť podať najskôr po uplynutí 60 dní od predloženia písomného návrhu na uzavretie tejto zmluvy.

(3) Žiadosť o riešenie sporu podľa odseku 2 obsahuje presné vymedzenie predmetu sporu doložené písomnými materiálmi, ktoré sa odovzdajú sprostredkovateľovi v dvoch vyhotoveniach.

(4) O prijatí žiadosti o riešenie sporu spíše sprostredkovateľ so zmluvnými stranami zápisnicu.“.

5. V § 12 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Písomný záznam podľa odseku 1 obsahuje

a) označenie zmluvných strán,

b) skutočnosti, na ktorých sa zmluvné strany nedohodli,

c) návrh riešenia sporu a jeho odôvodnenie,

d) dátum vyhotovenia záznamu,

e) meno a priezvisko sprostredkovateľa a jeho podpis.“.

Doterajšie odseky 2 a 3 sa označujú ako odseky 3 a 4.

6. V § 13 odsek 1 znie:

„(1) Ak bolo konanie pred sprostredkovateľom neúspešné, zmluvné strany môžu po dohode požiadať rozhodcu o rozhodnutie v spore. Konanie pred rozhodcom je začaté dňom prijatia žiadosti o riešenie sporu rozhodcom. O prijatí žiadosti o riešenie sporu rozhodcom spíše rozhodca so zmluvnými stranami zápisnicu.“.

7. V § 13 ods. 2 sa slová „na návrh“ nahrádzajú slovami „na žiadosť“.

8. V § 13 odsek 3 znie:

„(3) Žiadosť o riešenie sporu podľa odseku 2 obsahuje

a) presné vymedzenie predmetu sporu doložené písomnými materiálmi, ktoré sa odovzdajú rozhodcovi v dvoch vyhotoveniach,

b) stanovisko druhej zmluvnej strany.“.

9. V § 13 ods. 5 sa na konci pripája táto veta:
„Rozhodnutie rozhodcu obsahuje

a) označenie zmluvných strán,

b) skutočnosti, na ktorých sa zmluvné strany nedohodli,

c) výrok rozhodcu a jeho odôvodnenie,

d) dátum vydania rozhodnutia,

e) meno a priezvisko rozhodcu a jeho podpis.“.

10. V § 15 sa vypúšťa odsek 1. Súčasne sa zrušuje označenie odseku 2.

11. § 17 znie:

„§ 17

(1) Štrajk v spore o uzavretie podnikovej kolektívnej zmluvy vyhlasuje a o jeho začatí rozhoduje príslušný odborový orgán, ak s ním súhlasí nadpolovičná väčšina zamestnancov zamestnávateľa zúčastnených na hlasovaní o štrajku, ktorých sa má táto kolektívna zmluva týkať, za predpokladu, že na hlasovaní sa zúčastní aspoň nadpolovičná väčšina zamestnancov počítaná zo všetkých zamestnancov.

(2) Štrajk v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa vyhlasuje príslušný vyšší odborový orgán. O začatí štrajku rozhoduje príslušný odborový orgán, ak s ním súhlasí nadpolovičná väčšina zamestnancov zamestnávateľa zúčastnených na hlasovaní o štrajku, ktorých sa má kolektívna zmluva vyššieho stupňa týkať, za predpokladu, že na hlasovaní sa zúčastní aspoň nadpolovičná väčšina zamestnancov počítaná zo všetkých zamestnancov.

(3) Hlasovanie o štrajku sa uskutočňuje tajne. Príslušný odborový orgán vyhotoví o výsledkoch hlasovania zápisnicu.

(4) Príslušný odborový orgán zhromažďuje a uchováva dokumentáciu o výsledkoch tajného hlasovania o štrajku po dobu troch rokov.

(5) Podrobnosti o príprave a priebehu tajného hlasovania o štrajku môže upraviť príslušný odborový orgán v štrajkovom poriadku.[5a]) Štrajkový poriadok nesmie byť v rozpore s týmto zákonom a medzinárodnými zmluvami o hospodárskych právach a o sociálnych právach, ktorými je Slovenská republika viazaná.[5b])

(6) Zamestnanci uvedení v § 20 písm. g), h), i), j) a k) a zamestnanci vykonávajúci pre zamestnávateľa práce iba na základe dohody o vykonaní práce sa nezapočítavajú do celkového počtu zamestnancov podľa odsekov 1 a 2 a ani sa nezúčastňujú na tajnom hlasovaní o štrajku.

(7) Ustanovenia odsekov 1 až 6 sa primerane použijú aj pri vyhlásení a začatí solidárneho štrajku.

(8) Príslušný odborový orgán písomne oznámi zamestnávateľovi najmenej tri pracovné dni pred začatím štrajku

a) deň začatia štrajku,

b) dôvody a ciele štrajku,

c) menný zoznam zástupcov príslušného odborového orgánu, ktorí sú oprávnení zastupovať účastníkov štrajku.

Príslušný odborový orgán oznamuje písomne zamestnávateľovi zmeny v zozname podľa písmena c).

(9) Príslušný odborový orgán poskytne písomne zamestnávateľovi najmenej dva pracovné dni pred začatím štrajku informácie vo vzťahu k štrajku, ktoré sú mu známe a ktoré pomôžu zamestnávateľovi zaviesť rozvrhy práce na zabezpečenie nevyhnutných činností a nevyhnutných služieb počas štrajku; nevyhnutné činnosti a nevyhnutné služby sú také činnosti a služby, ktorých prerušením alebo zastavením dochádza k ohrozeniu života a zdravia zamestnancov alebo iných osôb a ku škode na tých strojoch, zariadeniach a prístrojoch, ktorých povaha a účel neumožňuje, aby ich prevádzka bola prerušená alebo zastavená počas štrajku.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 5a a 5b znejú:

„5a) Čl. 3 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o slobode združovania a ochrane práva organizovať sa č. 87 z roku 1948 (oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 489/1990 Zb. a bod 28 oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 110/1997 Z. z. o potvrdení sukcesie Slovenskej republiky do záväzkov z príslušných mnohostranných zmluvných dokumentov Medzinárodnej organizácie práce, ktorých depozitárom je generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce).
Čl. 2 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o použití zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať č. 98 z roku 1949 (oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 470/1990 Zb. a bod 33 oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 110/1997 Z. z.).

5b) Čl. 8 ods. 1 písm. d), čl. 8 ods. 2 a 3 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach (vyhláška ministra zahraničných vecí č. 120/1976 Zb.).
Čl. 6 ods. 4 Európskej sociálnej charty (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 329/1998 Z. z.).
Čl. 3 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o slobode združovania a ochrane práva organizovať sa č. 87 z roku 1948 (oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 489/1990 Zb. a bod 28 oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 110/1997 Z. z.).
Čl. 2 Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o použití zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať č. 98 z roku 1949 (oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 470/1990 Zb. a bod 33 oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 110/1997 Z. z.).“.

12. § 32 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Sprostredkovateľ zapísaný do zoznamu sprostredkovateľov alebo rozhodca zapísaný do zoznamu rozhodcov pred 1. januárom 2002 sa považuje za sprostredkovateľa alebo rozhodcu podľa tohto zákona.“.

13. Za § 32a sa vkladá § 32b, ktorý znie:

„§ 32b

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 49/1991 Zb. o ukladaní kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa, sprostredkovateľoch a rozhodcoch a o ďalšej úprave konania.“.

Čl. II

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov Slovenskej republiky vyhlásil úplné znenie zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 519/1991 Zb., zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 54/1996 Z. z. a týmto zákonom.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2002.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.